

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНЯВАНЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И
УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ЗА 2018 година**

Февруари 2019 г.

Съдържание

Въведение.....	2
I. Национални външни оценявания.....	3
II. Външни оценявания.....	4
III. Вътрешно оценяване.....	9
IV. Организация и провеждане на различни видове изпити на национално ниво, съгласувано с МОН и Регионалните управления на образованието (РУО).....	9
V. Провеждане на изпити за установяване степента на владене на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация и владенето на български език и професионалната терминология на български език от чужденците за упражняване на медицинска професия в Република България.....	10
VI. Кампания за приемането на лица от българска народност, живеещи извън Република България, и граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България.....	10
VII. Международни образователни изследвания.....	10
VIII. Повишаване квалификацията на педагогически специалисти.....	14
IX. Дейности по управление на публична държавна собственост и административни услуги.....	14
IX. Заключение.....	15

Въведение

Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО) функционира съгласно чл. 50, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от Закона за предучилищно и училищно образование. Годишният доклад представя реализираните дейности и постигнатите резултати в дейността на Центъра за оценяване в предучилищното и училищното образование (ЦОПУО) през 2018 г. Обхватът на информацията в доклада е определен от разпоредбите на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и от Правилника за устройството и дейността на ЦОПУО и свързаните с него основни функции описани в чл. 3:

„Центърът осъществява своята дейност, като:

1. участва в процеса на оценяване на резултатите от обучението на учениците в училищното образование и в процеса на диагностика на готовността на децата за училище в предучилищното образование;
2. участва в организирането, подготовката и провеждането на националните външни оценявания и на държавните зрелостни изпити;
3. оказва методическа подкрепа при организирането, подготовката и провеждането на регионални външни оценявания;
4. организира, подготвя и провежда външни оценявания с извадка от ученици от една или повече паралелки в едно или повече училища от една или повече области на страната;
5. организира разработването на изпитни материали за различни видове изпити и подпомага разработването на изпитни материали за текущи изпитвания;
6. разработва процедури и инструменти за вътрешно оценяване в училищното образование;
7. участва в създаването на организация за провеждане на различни видове изпити на национално и регионално ниво, съгласувано с Министерството на образованието и науката (МОН) и Регионалните управления на образованието (РУО);
8. отговаря за организирането, подготовката и провеждането на изпити за установяване степента на владееене на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация и владееенето на български език и професионалната терминология на български език от чужденците за упражняване на медицинска професия в Република България;

9. изготвя и предоставя анализи на резултатите от обучението в училищното образование и на диагностиката на готовността на децата за училище в предучилищното образование, както и на факторите, влияещи върху тях;

10. организира семинари за повишаване квалификацията на педагогически специалисти, експерти и представители на висши училища по теми, свързани с оценяването и анализа на резултатите от проведени оценявания;

11. участва в организирането, подготовката и провеждането на международни изследвания, свързани с предучилищното и училищното образование, анализира и популяризира резултатите от тях.

I. Национални външни оценявания

IV клас по учебни предмети български език и литература, математика, човекът и природата, човекът и обществото

VII клас по учебни предмети български език и литература и математика

Всяка учебна година МОН възлага на ЦОПУО разработването на инструментариум за националните външни оценявания. Центърът се стреми да спазва приетите световни стандарти за изработване на тестови задачи и композиране на тестове. Това включва: създаване на експертни комисии по всички учебни предмети, разработване на тестови спецификации, разработване на тестови задачи, експертна оценка на тестовите задачи, апробация на тестови задачи, психометричен анализ на резултатите, създаване на финални варианти на тестовете за изпитите. За учебната 2017/2018 такива инструментариуми бяха разработени за IV и VII клас. В резултат на тази дейност банката с тестови задачи за IV и VII клас беше допълнена в следните параметри:

- IV клас – 100 задачи общо за четирите предмета (български език, математика, човекът и обществото и човекът и природата)
- VII клас – 220 задачи общо за 2 учебни предмета (БЕЛ и математика)

След обработка и анализ на резултатите бяха изработени по два варианта на тест за всички учебни предмети в IV клас.

През учебната година 2017/2018, след изготвяне на представителни извадки от региони и училища, бяха направени апробации по различни учебни предмети за попълване банката от тестови задачи за НВО, както следва:

В начален етап

По български език и литература в IV клас с участието на 299 ученици от 14 училища.

Национално външно оценяване в X клас по ИКТ

През учебната година 2017/2018 беше проведено национално външно оценяване за изследване на дигиталните компетентности за всички ученици в X клас.

II. Външни оценявания

На основание чл. 45, ал.5, чл.73, ал.7 от Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ бр.74/20.09.2016 г.) на министъра на образованието и науката в ЦОПУО бяха разработени инструментариуми за външно оценяване по няколко учебни предмети и класове.

В VI клас по функционална грамотност на учениците

В изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността през периода 2018-2019 година и заложеното в Националния план за действие през ноември 2018 година се проведе външно оценяване на функционалната грамотност на учениците от VI клас. В извадката бяха включени шестокласници от всички области на страната:

- 201 училища;
- 229 паралелки;
- 5815 ученици.

Обемът на извадката осигурява представителност на оценяването, тъй като изборът на паралелките (училищата) отразява адекватно структурата на генералната съвкупност (цялата популация). Изискването за валидност на извадката е изпълнено, тъй като в тестирането са участвали повече от 75% от предвидените за тестиране шестокласници. Изводите от изследването са валидни общо за страната и са представителни за 28-те области.

В стратегическия документ външното оценяване е включено в цел 2 „Повишаване на равнището на грамотност“, мярка 1 „Оценяване равнището на грамотност“, като е посочена основната цел на външното оценяване на четивната грамотност на учениците в VI клас – „описание на уменията на учениците за работа с различни типове текст“. Освен тази конкретна цел на оценяването могат да се добавят и онези специфични цели, които са присъщи на външните оценявания и са регламентирани в Наредба №11:

- диагностика на индивидуалния напредък и на образователните потребности на учениците;
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование;
- апробиране на нови елементи при организация на външните оценявания по смисъла на чл.73 ал.2 т.4 от Наредба №11.

Инструментариумът за оценяването е разработен в ЦОПУО и е изготвен доклад с резултатите от изследването, който е предоставен на МОН и на РУО.

В V клас по география и икономика

През юни 2018 г. за втора поредна година беше проведено външно оценяване на постиженията на учениците по география и икономика в V клас, с извадка от ученици от 212 училища от всички 28 области. Измерването е осъществено с 5255 ученици, които представляват 8,1 % от общия брой ученици в V клас. Извадката, подготвена от ЦОПУО, е представителна за страната. Преди основното изследване се проведе апробация с участието на 879 ученици от 35 училища.

Целите на външното оценяване на постиженията на учениците по география и икономика в V клас определени в новата учебна програма, в сила от учебната 2016-2017 година са формулирани както следва:

- установяване степента на постигане на очакваните резултати от обучението по география и икономика, определени в новата учебна програма за този клас;
- установяване степента на постигане на *трудни* по мнение на географската общност образователни резултати (установено с анкета от представителна извадка);
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образованието;
- апробиране на учебно съдържание по смисъла на чл. 73 ал.2 т.4 от Наредба №11 за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Инструментариумът за оценяването е разработен в ЦОПУО и е изготвен доклад с резултатите от изследването, който е представен в МОН.

В V клас по история и цивилизации

Външното оценяване (ВО) по *история и цивилизации* в V клас, се проведе на 6 юни 2018 г. в 78 училища от всички 28 региона на страната. В него са взели участие 1620 ученици от общо 1835, включени в извадката.

Преди основното изследване се проведе апробация с участието на 643 ученици от 31 училища.

Целите на Външното оценяване по *история и цивилизации* са:

1. Установяване на степента на постигане на очаквани резултати от обучението по *история и цивилизации* в 5. клас, определени в новата учебна програма¹.
2. Измерване на постижимостта на включените в учебната програма умения.
3. Установяване на степента на формиране на определените от учебната програма ключови компетентности².
4. Мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване на качеството на образование.

Съобразено с целите и задачите на външното оценяване е избрано *панелно изследване*. Панелните проучвания се характеризират с това, че едни и същи данни от определени променливи се събират периодично от една и съща представителна извадка от единици (ученици). Чрез тях се получава информация за динамиката на състоянието на образователната система и обучителния процес, за измененията, тенденциите и колебанията им. Те осигуряват по-голяма надеждност на резултатите и отчитането на измененията във времето, отколкото измерванията, получени от отделни независими извадки.

В целите на проучването влиза проверка на динамиката на формиране и надграждане на основни умения и ключови компетентности на ученици от V-VII клас т.е. дизайнът на проучването предвижда трикратно оценяване на едни и същи ученици върху тестови материали с една и съща спецификация (измерващи умения и компетентности, свързани с конкретни дейности и междупредметни връзки). За панелното изследване е избран вариант на извадка, който предполага представителност за цялата страна, но не и за сравняване на отделни административни области.

¹ Виж: Учебна програма по история и цивилизации за V клас, <https://www.mon.bg/bg/2000>

² Европейската референтна рамка за ключови компетентности за учене през целия живот е дефинирана и приета от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз през 2006 г. Рамката идентифицира осем ключови компетентности и различни преносими умения, които съчетават знания, умения и нагласи, необходими за усъвършенстване на личностното развитие, активното гражданство, социалното включване и пригодността за трудова заетост. От приемането си досега тя е основен референтен документ за развитието на европейското образование, обучение и учене. Бързите промени, които настъпват в глобален мащаб през последното десетилетие, доведе и до промяна в изискванията по отношение на компетентностите. На 22 май 2018 г. Съветът на Европейския съюз прие Препоръка относно ключовите компетентности за учене... Виж: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1527150680700&uri=CONSIL:ST_9009_2018_INIT

Външното оценяване се осъществява съвместно от ЦОПУО и ДСПУО на МОН в партньорство със Сдружението на преподавателите по история в България (СПИБ). В ЦОПУО е изготвен доклад с резултатите от изследването, който е представен в МОН.

В VIII клас по учебните предмети – физика и астрономия, биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда

От учебната 2017/2018 година учениците от VIII клас се обучават по новите учебни програми за първи гимназиален етап по природни науки – физика и астрономия, биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда. По този повод Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование съвместно с дирекция „Съдържание в предучилищното и училищното образование“ на МОН подготвиха материали за провеждането на представителни изследвания за установяване на постигането на очакваните резултатите, заложи в новите учебни програми в класовете от първи гимназиален клас.

Първата фаза на изследването се проведе през учебна година 2017/2018. За всеки от трите учебни предмета е изготвена представителна извадка от около 1500 ученици от всички 28 региона на страната. Заедно с теста учениците попълваха кратка анкета за нагласите им към изучаването на природните науки.

Основните цели са:

- изследване на постигането на очакваните резултати от обучението, определени в учебните програми по трите учебни предмета;
- мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

Изследванията в VIII клас са съобразени със:

- спецификата на конкретния учебен предмет (биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда и физика и астрономия);
- установяване степента на знанията, уменията, отношенията и нагласите на учениците по трите учебни предмета, свързано с формиране на компетентности по природни науки (познаване на основни природни закономерности, принципи и методи на научното познание; способност да се използват научни данни за аргументиране на факти; използване на изследователски подход при решаване на проблеми от различни области на живота) като част от формирането на природонаучна грамотност.

Междинните анализи на резултатите от първата фаза са представени в МОН от ЦОПУО и ще се използват за установяване на евентуални дефицити при усвояване на

учебното съдържание, включено в новите учебни програми, и определяне на подкрепящи политики. Методиката на анализа не предполага да се прави сравнение между региони, училища и ученици.

Втората фаза ще се проведе през настоящата учебна 2018/2019 година, едновременно с извадки от ученици в VIII клас и в IX клас.

Представително изследване на нагласите на учениците в VII клас за избор на вид училище в гимназиалната степен

Убедеността, че професионалното образование и обучение (ПОО) е ключов фактор за устойчивото социално-икономическо развитие в страната ни нараства. Бързите промени в икономиката и обществото изискват перманентно подобряване на системата за професионално образование и обучение, модернизация на материалната база, така че системата да допринесе за увеличаване на заетостта и социалната интеграция, както и да улесни достъпа до повишаване на квалификацията в съответствие с нуждите на обществото и пазара на труда.

Потребители на образователните услуги се явяват обществото и работодателите. И ако обществото и работодателите оценяват качеството на завършващите от външната страна, то завършващите оценяват качеството на образованието и обучението като процес, в който взимат участие, като резултат и възможности за реализация. Именно поради това тяхното мнение е важен източник на информация, тъй като те преминават през целия курс на обучение, преки участници са в процеса и са запознати с функционирането и състоянието на системата отвътре.

В тази връзка ЦОПУО инициира представително за страната изследване в два етапа. На първи етап се проследяват нагласите на учениците в VII клас за избор на вид училище и мотивацията им за избор на професионално образование и обучение и придобиване на професионална квалификация. На втори етап се проследява мнението и степента на удовлетвореност на учениците в XI-XII клас на професионалните училища от професионалното образование и квалификация, както и плановете им за използване на професионалното образование и квалификация при реализацията на пазара на труда и продължаване на образованието.

През месец декември 2018 г. се проведе изследването сред учениците в VII клас, на които им предстои избор на училище за постъпване в първи гимназиален етап с представителна за страната извадка. Целевата група включва всички ученици в VII клас през учебната 2018 – 2019 година с общ брой 58685 ученици, които се обучават в 2807 паралелки и 1544 училища в страната.

Извадката обхваща учениците от 126 училища. Измерването е осъществено с 2757 ученици и представлява 4,70 % от целевата група ученици в VII клас.

Изследването се осъществи чрез специално подготвен въпросник, който съдържа 20 въпроса, групирани в няколко теми – отношение към ученето, училищна среда, информираност и избор на вид училище, факторите, които оказват позитивно или негативно влияние върху избора на училище и мотивацията им за придобиване на професионална квалификация, както и познанието им за професиите и възможностите за реализация на пазара на труда.

Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование подготвя доклад с резултатите от изследването, който ще бъде представен в МОН.

III. Вътрешно оценяване

ЦОПУО подпомага РУО и учителите в провеждането на входните нива на учениците, като им предлага готови тестове, които могат да използват за проверка на входното равнище на учениците. Бяха изработени тестове за установяване на входното равнище по:

- география и икономика за VI и за VII клас – в 4 региона (София област (всички училища), Видин, Русе и Разград (избрани));
- история и цивилизация за VI и за VII клас – 5 региона (Хасково, Пловдив, Разград, София, София – област);
- физика и астрономия, биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда – за цялата страна – за VII и за IX клас с варианти за ученици, изучаващи и 36, и 90 часа.

IV. Организация и провеждане на различни видове изпити на национално ниво, съгласувано с МОН и Регионалните управления на образованието (РУО).

Във връзка с организацията на държавните зрелостни изпити ЦОПУО изпълнява ангажиментите си според Наредба № 3 от 17 май 2004 г. за организацията и провеждането на ДЗИ. За учебна 2017/2018 година бяха съставени 28 комисии за засекретяване и разсекретяване на изпитните работи, в които взеха участие 170 души. ЦОПУО проведе редица процедури по ЗОП за осигуряване на необходимите програмни продукти за информационното обслужване на дейностите по организацията и провеждането на държавните зрелостни изпити на национално, регионално и училищно ниво. ЦОПУО подготвя и изпраща до всяко РУО окончателните протоколи с изпитните резултати и участва в сверяването и отстраняването на неточности в крайните резултати.

V. Изпити за установяване степента на владеене на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация и владеенето на български език и професионалната терминология на български език от чужденците за упражняване на медицинска професия в Република България.

Изпитът за придобиване на българско гражданство се провежда всеки месец, като през 2018 година броят на кандидатите е 705 души, като от тях удостоверения за владеене са получили 547 кандидати. Изпитът за упражняване на медицинска професия се провежда четири пъти годишно и през 2018 г. са се явили 42 кандидати, успешно издържали са 19 души.

VI. Кампания за приемането на лица от българска народност, живеещи извън Република България, и граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България съгласно чл. 4, ал. 1 на ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и чл. 3, ал. 1 на ПМС № 228/1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България, през учебната 2018-2019

От 2008 година ЦОПУО участва в кампаниите по приема на лица от българска народност живеещи в чужбина. Кандидатите се явяват на писмен тест по български език и литература и история на България.

ЦОПУО организира разработването на тестовете за изпитите, отпечатването на тестовите книжки, засекретяването на изпитните работи, оценяването, разсекретяването, подготвянето на протоколи с резултатите. Разработени бяха 14 теста и проведени изпити в Казахстан, Молдова, Украйна, Сърбия, София (за гражданите на Македония и други страни), Румъния, Албания и Косово. На изпитите са се явили 979 кандидат-студенти, като от тях изпита са издържали 978 кандидати.

VII. Международни образователни изследвания

Центърът за оценяване в предучилищното и училищното образование е координатор на редица международни изследвания в областта на образованието. Всяко изследване е насочено към конкретна възраст и област или предмет на оценяване и има различна специфика, но могат да се открият няколко общи характеристики за всички изследвания.

Изследванията се реализират от международен консорциум, който е отговорен за разработването на надежден инструментариум и изпълнява строги процедури при

неговото създаване. За всяко отделно изследване организациите, които участват в консорциума са различни и обикновено това са международно признати в областта на оценяването, статистиката и т.н. Освен когнитивни тестове в съответната област, всяко изследване е придружено и от контекстуални въпросници за средата, които се попълват винаги от учениците и от директорите на училището. В някои изследвания има допълнителни въпросници, които се попълват от учители и/или родители. Събраната информация от въпросниците е изключително важен елемент при интерпретиране на резултатите от тестовете. Националните координатори какъвто е ЦОПУО имат важната роля да изпълнят всички стандарти на съответното изследване, за да може да се гарантира обективност и коректност на данните. Всяко изследване има различна периодичност на провеждане. Важен елемент за всяко изследване е сравнимостта на данните между различните цикли и изработването на процедури, които да осигуряват валидността на изследването. Една от тези процедури е използването на група от едни и същи задачи във всеки следващ цикъл на даденото изследване.

Ето основите етапи от реализирането на дадено изследване и отговорните за това:

- разработване на рамката за оценяване – международен консорциум;
- разработване на тестови задачи и контекстуални въпросници за средата – международен консорциум;
- изготвяне на извадка за **пилотното изследване** – международен консорциум;
- провеждане на **пилотно изследване** с около 1500 ученици за държава, което цели да провери доколко са качествени тестовите задачи и контекстуалните въпросници и има ли необходимост от промяна или изключване на „неработещи“ задачи – национален координатор;
- изготвяне на извадка за **основното изследване** – международен консорциум;
- провеждане на **основното изследване** с извадка от около 4500-5000 ученици – национален координатор;
- оценяване на отговорите, въвеждане на данните, обработка на данните – националният координатор по строго описани правила за оценяване на тестовите задачи и процедури, разписани от международния консорциум;
- спазване на конфиденциалност по отношение на тестовите задачи и окончателните резултатите до деня на публикуването на международния доклад – всички участващи държави;
- анализ на резултатите и публикуване на международен доклад година и половина след провеждане на основното изследване – международен консорциум;

- публикуване на национален доклад с резултатите за България или вторичен анализ – разработен от ЦОПУО.

1. Програма за оценяване на 15-годишните ученици (Programme for International Students Assessment, PISA).

Програмата за международно оценяване на учениците (PISA) е част от дългосрочен проект на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Програмата оценява 15-годишните ученици, като основната ѝ цел е да определи доколко учениците в края на задължителното училищно образование са придобили познания и умения, които биха им позволили успешно да се конкурират на трудовия пазар и биха били основа за пълноценна лична и професионална реализация. PISA оценява постиженията на учениците чрез обща международна рамка в три познавателни области: функционална грамотност по четене, математика и природни науки. Ключов елемент в PISA е разбирането, че компетентностите, които младите хора формират в училището, се отразяват върху способността им да продължат обучението си и да се интегрират успешно в обществото. Изследването се провежда през три години, като последното беше през 2018 с основен акцент върху знанията, уменията и компетентностите на учениците по четене. В основното изследване участваха 6900 ученици от 197 училища. **В края на 2019 година** ще бъдат оповестени резултатите от изследването на международно ниво.

Всички анализи на ЦОПУО за участието на България в PISA досега могат да бъдат намерени на www.copuo.bg.

2. Международно изследване на напредъка в четивната грамотност на учениците (Progress in International Reading Literacy Study) PIRLS 2016

PIRLS е оценяване на четивната грамотност на учениците в IV клас, както и на факторите, свързани с нея, в съответствие с обща международна рамка. То се провежда през периоди от пет години. Първото изследване е осъществено през 2001 г.

Български ученици участват и в четирите проведени досега изследвания. Географският обхват на проекта позволява националните резултати и политики да се анализират в много по-широк международен контекст. От друга страна, големият брой държави, които участват в изследването, поощрява разкриването и популяризирането на добрите практики в образованието. Не на последно място, ритмичното провеждане на оценяването дава възможност да се проучат задълбочено промените, настъпили в подготовката на учениците през по-кратки или по-дълги периоди от време.

Целевата група на оценяването обхваща всички ученици в IV клас, които посещават училище на територията на съответната държава участник.

Инструментариумът на изследването включва тестови книжки за учениците и въпросници за учениците, техните учители и родители.

Резултатите от PIRLS 2016 бяха оповестени през месец декември 2017 г. През 2018 година получихме базата с националните данни и е разработен **национален доклад** „Грамотността при четене в началния етап на образование. Резултати от участието на България в Международното изследване на уменията по четене PIRLS 2016 на учениците от 4. клас“, който е публикуван на www.copuo.bg.

3. Международното изследване на уменията по математика и природни науки (Trends in International Mathematics and Science Study) TIMSS 2019

TIMSS е едно от най-мащабните, авторитетни и задълбочени изследвания на постиженията на учениците по математика и природни науки в IV и в VIII клас. То се организира през периоди от 4 години. Изследването има широка международна представителност. България участва в изследването с ученици от IV клас, като през 2018 година се проведе пилотното изследване с извадката обхвана 1171 ученици от 34 училища.

Целта на TIMSS е да изследва националните програми, училищната и социална среда на учениците и техните постижения по математика и природни науки в участващите образователни системи. Тестовите за постижения са конструирани така, че да дават информация за степента на постигане на поставените цели в националните учебни програми, т.е. измерва се степента на усвояване на учебното съдържание, включено в националните учебни програми по математика и природни науки. Изследването обхваща както учениците, така и техните учители по математика и природни науки и директорите на училища. Чрез въпросници се проучват факторите, които влияят върху обучението по математика и природни науки.

Изготвен е **„Информационен пакет с тестови задачи и критерии за оценяване, включени в Международното изследване по математика и природни науки на учениците в 4. клас“** в помощ на учителя, който е публикуван на www.copuo.bg.

4. Международното изследване на преподаването и ученето (Teaching and Learning International Survey, TALIS).

TALIS е изследване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и има за цел да помогне на страните да направят преглед и да дефинират

политики за развитие на високо качество на учителската професия. То изследва учители и училищни директори в страни от цял свят за условията, които допринасят към учебната среда в училищата. Информацията се събира чрез въпросници, които се попълват лично от всеки участник.

През 2018 година се проведе основното изследване в 200 училища, 2862 учители, 200 директори. През 2019 година ще бъде публикувана първа част от международния доклад с резултатите от изследването TALIS.

VIII. Повишаване квалификацията на педагогически специалисти

В периода октомври – декември съвместно с Националния център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС) бяха проведени обучения с 300 учители по математика от гимназиален етап по Национална програма „Квалификация“. Лекторите бяха преподаватели от СУ „Свети Климент Охридски“ и изявени учители от училища с математически профил. Основните цели на обученията бяха:

- Да се популяризира концепцията на изследването PISA 2021 за математическата грамотност на учениците, рамката на оценяване, компетентностите, които се измерват чрез изследването, и формата и съдържанието на тестовите задачи, чрез които се извършва оценяването.
- Да се подобрят уменията на учителите за формиране и развиване на математическата грамотност на учениците, както и за създаване и използване на адекватен инструментариум за нейното оценяване.

Беше изготвено и учебно пособие за обученията „Методи за оценяване на математическата грамотност в международното изследване PISA 2021“.

През месец декември съвместно с дирекция „Съдържание в предучилищното и училищното образование“ на МОН бяха проведени обучения с общо 500 учители по български език и литература и по математика от прогимназиален етап за оценители на изпитни работи от НВО в VII клас. Обученията бяха реализирани по Национална програма „Система за национално стандартизирано външно оценяване“.

IX. Дейности по управление на публична държавна собственост и административни услуги

На ЦОПУО е предоставено стопанисването и управлението на административна сграда на бул. „Цариградско шосе“ 125, блок 5, в която се помещават структури и

дирекции на МОН, и три агенции към Министерски съвет – Изпълнителна агенция „ОПНОИР“, Национална агенция за оценяване и акредитация и Национална агенция за професионално обучение и образование. ЦОПУО отговаря за провеждане на процедури за ремонт, поддържане на тревните площи около блока, целогодишна поддръжка на осветителна, електро и ВиК инсталации на сградата, поддръжка на отоплителната инсталация на сградата през отоплителния сезон, поддържане на системата за достъп до сградата.

Х. Заключение

Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците поставя много предизвикателства пред оценяването в училище – вътрешно и външно. Необходимостта от експерти в областта на измерването и оценяването на постиженията на учениците, които да разработват качествени тестови задачи и тестове, измерващи заложените ключови компетентности в новите държавни образователни стандарти и учебни програми, нараства. Особено важно това е за националните външни оценявания и държавните зрелостни изпити. Експертите от ЦОПУО, както и университетските преподаватели и учителите, които работят в експертни комисии към Центъра, притежават добър опит, придобит в провеждането на редица оценявания в училище и в реализирането на международните образователни изследвания. Това е добра основа за създаване и поддържане на „банка“ от специалисти в областта на измерването и оценяването.